Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Politieke leiding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
7975514

Datum 16 november 2026
Betreft Verruiming eindverlof

Op 26 juni jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over het meerjarig actieplan gevangenissen, *Ruimte voor recht.*[1] In dit plan is een samenhangend pakket aan maatregelen gepresenteerd om de problematiek op de lange termijn weer te beheersen en zo straffeloosheid te voorkomen. Het daadwerkelijke effect van de maatregelen kost zoals gezegd tijd. Daarnaast neemt de druk op de capaciteit op dit moment toe. Ik heb daarom in mijn actieplan en in debat met uw Kamer aangegeven dat de noodmaatregelen nog een tijd noodzakelijk blijven en mogelijk moeten worden uitgebreid.

Samen met DJI en de andere betrokkene ketenpartners ben ik voortvarend aan de slag met het uitvoeren van de maatregelen uit het actieplan. Onderdeel daarvan is dat DJI vol inzet op capaciteitsuitbreidingen en het optimaal inzetten van de bestaande capaciteit. Zo zijn er per oktober 60 Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA) plekken voor mannen in penitentiaire inrichting (PI) Nieuwersluis in gebruik genomen en worden er deze maand 42 plekken in PI Ter Peel omgezet van vrouwen- naar mannencapaciteit. Daarnaast is DJI voortdurend aan het werk om de huidige celcapaciteit in de sterkte te houden vanwege aanhoudende druk op het personeel. Dat is echter onvoldoende om het tekort van dit najaar volledig te kunnen opvangen. Vanwege noodzakelijke geplande renovaties in onder andere PI Veenhuizen en PI Sittard valt een deel van de capaciteit tijdelijk weg. Er blijven momenteel structureel tientallen arrestanten achter op de politiebureaus omdat er geen plek is in de PI's en dit aantal loopt verder op. De capaciteit bij de politie is beperkt en bedoeld als overloopcapaciteit, en veroordeelden mogen maximaal tien dagen in deze cellen verblijven. Daarom ben ik genoodzaakt om het eindverlof te verruimen en dit uiterlijk eind november in te zetten. Het betreft een verruiming naar maximaal 28 dagen (is nu maximaal 14 dagen) en naar straffen tot twee jaar (is nu maximaal één jaar). Verder is het eindverlof ongewijzigd. Zo zijn gedetineerden die zijn veroordeeld wegens ernstige gewelds- of zedenmisdrijven uitgesloten. DJI beoordeelt de inzet van het eindverlof en de termijn daarvan periodiek. Zodra mogelijk zal het eindverlof worden afgeschaald. Tevens is de RSJ ter advisering meegenomen in deze wijziging.

Door de omzetting van een deel van de capaciteit voor vrouwen naar mannencapaciteit is de beschikbare capaciteit voor vrouwen gedaald en neemt de bezettingsgraad ook daar toe. Er is al een enkele keer geen plek geweest voor vrouwen, waardoor zij op een politiebureau zijn achtergebleven. Daarom zal het eindverlof vanaf nu ook ingezet worden voor vrouwen. DJI verwacht dat eindverlof voor maximaal 14 dagen op dit

[1] Kamerstukken II 2025/26, 24587, nr. 1134

moment voldoende ruimte voor vrouwen oplevert in de PI. Ook voor vrouwen wordt de inzet en termijn periodiek beoordeeld en indien mogelijk afgeschaald.

Het verruimen van het eindverlof is een ingrijpende maatregel die mij niet licht valt, maar die op dit moment noodzakelijk is. Als de verruiming niet wordt ingezet betekent dat concreet dat bijvoorbeeld arrestanten vanuit politiecellen moeten worden heengezonden. Ik zie op dit moment geen andere opties om dit te voorkomen. Ik erken dat dit een wrange boodschap is voor onze maatschappij en in het bijzonder voor slachtoffers. Met de maatregelen in het actieplan worden de stappen gezet die nu nodig zijn om het tekort aan capaciteit op te vangen en op de lange termijn weer toe te werken naar een robuuste sanctiecapaciteit die aansluit op de behoefte en beter bestand is tegen fluctuaties in vraag en aanbod. Hier wordt door DJI en alle ketenpartners hard aan gewerkt. Alle inspanningen zijn er dan ook op gericht om straffeloosheid te voorkomen en de tijdelijke noodmaatregelen af te schalen zo snel als dat verantwoord kan. Voor het einde van het jaar stuur ik de eerste voortgangsrapportage over het actieplan naar uw Kamer, waarin ik dit perspectief schets. Tot slot wil ik mijn dank en waardering uitspreken naar alle medewerkers van DJI die dagelijks onder deze moeilijke omstandigheden hun werk uitvoeren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Claudia van Bruggen